TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2011. gada 17. februārī *

Lieta C-11/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Hoge Raad der Nederlanden* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2009. gada 18. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 8. janvārī, tiesvedībā

Staatssecretaris van Financiën

pret

Marishipping and Transport BV.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. Ž. Kāzels [*J.-J. Kasel*] (referents), tiesneši E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*],

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Nīderlandes valdības vārdā — K.M. Viselsa [*C. M. Wissels*] un B. Kopmane [*B. Koopman*], pārstāves,

— Eiropas Komisijas vārdā — M. van Bēks [*M. van Beek*] un L. Bujona [*L. Bouyon*], pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes 1987. gada 23. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (OV L 256, 1. lpp.), kas attiecīgi grozīta ar Komisijas 2001. gada 6. augusta Regulu (EK) Nr. 2031/2001 (OV L 279, 1. lpp.) un Komisijas 2002. gada

1. augusta Regulu (EK) Nr. 1832/2002 (OV L 290, 1. lpp.) (turpmāk tekstā — "Regula Nr. 2658/87"), I pielikumā ietvertās kopējā muitas tarifa Kombinētās nomenklatūras pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunktu.

2 Šie jautājumi ir uzdoti tiesvedībā *Staatssecretaris van Financiën* pret *Marishipping and Transport BV* (turpmāk tekstā — "*Marishipping*"), Nīderlandē reģistrētu sabiedrību, par to, vai farmaceitiskiem izstrādājumiem piemērojamais atbrīvojums no muitas nodokļa attiecas vienīgi uz izstrādājumiem, kuru sastāvā ir tikai farmaceitiskas vielas, vai arī tas attiecas arī uz izstrādājumiem, kuriem ir pievienotas citas vielas.

Atbilstošās tiesību normas

3 Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunktā, kurā ir ietverti noteikumi, kas piemērojami noteiktu kategoriju farmaceitisku izstrādājumu atbrīvojumam no muitas nodokļa, ir paredzēts:

"Muitas nodokļa atbrīvojumu piemēro šādu kategoriju farmaceitiskajiem produktiem:

i) 3. pielikumā uzskaitītām farmaceitiskām vielām, kurām piešķirti *CAS RN* (*Chemical Abstracts Service Registry Numbers*) un starptautiskie nepatentētie nosaukumi (*INN*)."

4 Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 2. punkta i) apakšpunktā ir noteikts:

"Īpaši gadījumi:

i) *INN* piešķirti tikai tām vielām, kas aprakstītas Pasaules veselības organizācijas (PVO) publicētajā ieteikto *INN* sarakstā. Ja ar *INN* apzīmēts mazāk vielu nekā ar *CAS RN*, tad beznodokļu režīms attiecas tikai uz tām vielām, kas apzīmētas ar *INN*."

5 Tādu farmaceitisko vielu sarakstā, kurām var piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa, ir iekļauts arī hitozāns (poliglusāms).

6 Gan hitozānam, gan askorbīnskābei attiecīgi ir starptautisks nepatentēts nosaukums un atsevišķs *CAS* numurs.

Pamata lietas faktiskie apstākļi un prejudiciālie jautājumi

7 2002. un 2003. gadā *Marishipping* iesniedza vairākas deklarācijas par tāda izstrādājuma laišanu brīvā apgrozībā, ko tā deklarācijās bija nodēvējusi par "absorbējošu pulveri (turpmāk tekstā —"prece"). Prece tika deklarēta Kombinētās nomenklatūras tarifa pozīcijā 3913 90 80. 2002. un 2003. gadā šīs pozīcijas preču importam tika piemērots

attiecīgi 7,6 % un 7,1 % muitas nodoklis. *Marishipping* savās deklarācijās izmantoja preces atbrīvojumu no muitas nodokļa un šajā ziņā atsaucās uz Regulas Nr. 2658/87 I pielikumu.

8 Pārbaudījis preci, muitas inspektors uzskatīja, ka, tā kā preces sastāvā ir 96 % hitozāna, 3 % askorbīnskābes un 1 % vīnskābes, tai nevar piemērot minēto atbrīvojumu. Viņš uzskatīja, ka hitozānam paredzētais atbrīvojums no muitas nodokļa attiecas vienīgi uz pašu vielu tīrā veidā un ka atbrīvojumu tādai precei kā pamata lietā nevar piemērot. Tāpēc viņš uzsāka ar šiem importa darījumiem saistīto ievedmuitas nodokļu pēcmuitošanas piedziņu.

9 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka preces sastāvā esošās pārējās vielas, proti, askorbīnskābe un vīnskābe, neļauj hitozānam oksidēties un ka tās tiek pievienotas hitozānam, lai palielinātu tā glabāšanas ilgumu. Šīs divas skābes neietekmē hitozāna iedarbību. Tīrā veidā hitozāna glabāšanas ilgumu var palielināt, ja vielu iesaiņo vakuumiepakojumā. Preci ir paredzēts izmantot kā galveno izejvielu cita produkta ražošanai, kas tiek tirgots kā tievēšanas līdzeklis.

10 *Rechtbank te Haarlem* [Hārlemas tiesa], kas pirmajā instancē izskatīja *Marishipping* sūdzību par muitas inspektora paziņojumiem par muitas nodokļu piedziņu, nosprieda, ka šī sūdzība nav pamatota. Šī sabiedrība minēto spriedumu pārsūdzēja *Gerechtshof te Amsterdam* [Amsterdamas apelācijas tiesā], kura 2007. gada 18. decembra spriedumā atzina, ka niecīga daudzuma askorbīnskābes un vīnskābes pievienošana, lai nodrošinātu pamatvielas labāku uzglabāšanu, neliedz piemērot farmaceitiskām vielām paredzēto atbrīvojumu. Līdz ar to apelācijas instances tiesa atcēla gan spriedumu, gan *Marishipping* nosūtītos paziņojumus par piedziņu.

11 *Staatssecretaris van Financiën* [finanšu valsts sekretārs] savā kasācijas sūdzībā apgalvo, ka attiecīgās Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma normas neļauj tajās paredzēto atbrīvojumu piemērot farmaceitiskam izstrādājumam, kura sastāvā ir farmaceitiska pamatviela, kurai pievienotas citas farmaceitiskas vielas, turklāt neatkarīgi no pievienoto vielu proporcijas.

12 Iesniedzējtiesa norāda, ka attiecīgajās normās nav skaidri noteikts, ka minētajām vielām ir jābūt tīrā veidā, lai tām varētu piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa, kas ir paredzēts Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunktā. Taču, ņemot vērā Tiesas judikatūru, it īpaši 1986. gada 18. marta sprieduma lietā 58/85 *Ethicon* (*Recueil*, 1131. lpp.) 13. punktu, iesniedzējtiesa jautā, vai aktīvām farmaceitiskām vielām var piejaukt citas vielas un, ja tā, kādi ierobežojumi ir jāievēro, lai precei joprojām varētu piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa.

13 Šādos apstākļos *Hoge Raad der Nederlanden* [Nīderlandes Augstākā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai farmaceitisko vielu atbrīvojums no muitas nodokļa, kas noteikts [..] Regulas (EEK) Nr. 2658/87 [..] I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunktā, lasot to kopā ar trešās daļas (pielikumi) II sadaļas 3. pielikumā esošo farmaceitisko vielu sarakstu, attiecas tikai uz norādītajām (ķīmiskajām) vielām tīrā veidā?

2) Ja norādītajai farmaceitiskajai vielai var tikt pievienotas citas vielas, tad kādi ierobežojumi būtu jāpiemēro?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

14 Iesniedzējtiesa ar savu pirmo jautājumu būtībā vaicā, vai Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka farmaceitiskai vielai, kas ir iekļauta šī paša I pielikuma trešās daļas 3. pielikumā norādītajā sarakstā un kurai ir tikušas pievienotas citas, tostarp farmaceitiskas, vielas, joprojām var piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa, kas būtu piemērojams, ja šāda viela būtu tīrā veidā.

15 Lai atbildētu uz šo jautājumu, jānorāda, ka ne Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunktā, ne tā paša I pielikuma trešās daļas 3. pielikumā nav skaidri noteikts, ka, lai varētu piemērot minētajā 3. pielikumā uzskaitītajām farmaceitiskajām vielām paredzēto atbrīvojumu no muitas nodokļa, tām ir jābūt tīrā veidā.

16 Taču ir jāprecizē, ka norma par atbrīvojumu no muitas nodokļa ir izņēmums no principa, saskaņā ar kuru par Eiropas Savienībā importētajām precēm parasti ir jāmaksā muitas nodoklis un līdz ar to šāda atkāpi ietveroša norma ir jāinterpretē šauri.

17 Tādēļ, ja nav skaidras norādes vai kāda elementa, kas ļautu secināt, ka Savienības likumdevējs atbrīvojumu no muitas nodokļa ir vēlējies piemērot minētajā 3. pielikumā uzskaitītajām farmaceitiskajām vielām, kuras nav tīrā veidā, ja vien neņem vērā šādu vielu sastāvā esošos iespējamos piemaisījumu atlikumus, tad Regulu Nr. 2658/87 nevar interpretēt tādējādi, ka šo atbrīvojumu var piemērot farmaceitiskām vielām, kurām pievienotas citas vielas.

18 Par šādiem piemaisījumu atlikumiem nevar uzskatīt tādas vielas kā pamata lietā, kuras dažādos daudzumos ir pievienotas pamatvielai un kuras pašas par sevi nav šīs pamatvielas sastāvdaļas vai izejviela, no kuras tā ir iegūta.

19 No tā izriet, ka Regula Nr. 2658/87 ir jāinterpretē tādējādi, ka tādai precei kā pamata lietā, kuras sastāvā ir farmaceitiska pamatviela, šajā gadījumā — hitozāns, kurai ir pievienotas citas (farmaceitiskas) vielas, nevar piemērot šajā regulā paredzēto atbrīvojumu no muitas nodokļa.

20 Vispirms ir jāprecizē, ka šādu interpretāciju, kā to jau ir norādījusi Eiropas Komisija, apstiprina direktīvas par *INN* izmantošanu attiecībā uz farmaceitiskām vielām. Saskaņā ar šīm direktīvām *INN* principā tiek izraudzīti atsevišķām konkrēti definētām vielām, kuras nepārprotami var apzīmēt ar vienu ķīmisku nosaukumu (vai formulu), un *INN* programmas princips ir nepiešķirt nosaukumu vielu maisījumiem.

21 Šajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka hitozānam piešķirtais *INN* neattiecas uz preci, jo tās sastāvā ir pārāk liels citu vielu īpatsvars.

22 Runājot par *CAS* numuriem, kas arī ir minēti Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunktā, jāprecizē neapstrīdamais, ka gan hitozānam (CAS 9012-76-4), gan askorbīnskābei (CAS 5081-7) un vīnskābei (CAS 8769-4), kā jau norādījušas Nīderlandes valdība un Komisija, ir atsevišķs *CAS* identifikācijas numurs un ka šo vielu maisījumu nav iespējams identificēt pēc viena *CAS* numura.

23 Turklāt šī sprieduma 19. punktā sniegtā interpretācija atbilst principam, saskaņā ar kuru noteikumiem par muitas nodokļu nepiemērošanu vai atbrīvojumu no tiem ir jāatbilst tiesiskās drošības prasībām un tajos ir jāņem vērā grūtības, ar kādām jāsaskaras valsts muitas iestādēm veicamo uzdevumu apjoma un sarežģītības dēļ (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Ethicon*, 12. punkts, un 1998. gada 3. decembra spriedumu lietā C-247/97 *Schoonbroodt*, *Recueil*, I-8095. lpp., 23. punkts).

24 Lai gan prasība, ka farmaceitiskām vielām principā ir jābūt tīrā veidā, lai tām varētu piemērot Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunktā paredzēto atbrīvojumu no muitas nodokļa, protams, neatbrīvo muitas iestādes no pienākuma vajadzības gadījumā veikt importēto preču parauga ķīmisko analīzi, tomēr šādas analīzes gaitā minētās iestādes var atļauties tikai pārbaudīt, vai patiešām šīs preces sastāvā ir vienīgi viela, kura iekļauta tādu farmaceitisko vielu sarakstā, kurām var piemērot attiecīgo atbrīvojumu, un tām nav pienākuma ne identificēt pārējās preces sastāvā esošās vielas, ne noteikt to īpatsvaru preces sastāvā.

25 Visbeidzot, šāda interpretācija ir vispiemērotākā, lai nodrošinātu vienveidīgu Regulas Nr. 2658/87 noteikumu piemērošanu, jo ar šo regulu valsts muitas iestādēm ir paredzēta ierobežota rīcības brīvība, lai noteiktu, vai farmaceitiska viela ir vai nav tīrā veidā.

26 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 2658/87 I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka farmaceitiskai vielai, kas ir iekļauta šī paša I pielikuma trešās daļas 3. pielikumā norādītajā sarakstā un kurai ir tikušas pievienotas citas, tostarp farmaceitiskas, vielas, vairs nevar piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa, kas būtu piemērojams, ja šāda viela būtu tīrā veidā.

Par otro jautājumu

27 Ņemot vērā atbildi uz pirmo jautājumu, atbilde uz otro jautājumu nav jāsniedz.

Par tiesāšanās izdevumiem

28 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nosprież:

Padomes 1987. gada 23. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu, kas attiecīgi grozīta ar Komisijas 2001. gada 6. augusta Regulu (EK) Nr. 2031/2001 un Komisijas 2002. gada 1. augusta Regulu (EK) Nr. 1832/2002, I pielikuma pirmās daļas II sadaļas C nodaļas 1. punkta i) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka farmaceitiskai vielai, kas ir iekļauta šī paša I pielikuma trešās daļas 3. pielikumā norādītajā sarakstā un kurai ir tikušas pievienotas citas, tostarp farmaceitiskas, vielas, vairs nevar piemērot atbrīvojumu no muitas nodokļa, kas būtu piemērojams, ja šāda viela būtu tīrā veidā.

[Paraksti]